

Speech Veteranendag 2023

Speech Veteranendag 2023

30 oktober 2023

Zondag 29 oktober was het precies 79 jaar geleden dat Breda bevrijd is. In Breda vieren we dat onder andere met een speciale Veteranendag. Loco-burgemeester Arjen van Drunen sprak de aanwezige Poolse en Nederlandse Veteranen en andere belangstellenden op zaterdag 28 oktober, tijdens Veteranendag, toe:

"Een speciaal welkom aan de vele Bredase veteranen, hier aanwezig. En natuurlijk onze Poolse vrienden. We hebben er samen een mooie traditie van gemaakt om deze dag in gezamenlijkheid te vieren. Ik vind het eer om hier als loco-burgemeester samen met u stil te staan bij uw waardevolle verdienste als veteraan.

Morgen is het precies 79 jaar geleden dat Breda bevrijd is. Een dag die onlosmakelijk verbonden is met onze veteranen. Een dag om onze veteranen te eren. De Bredase én de Poolse. Het was immers de 1e Poolse Pantserdivisie van generaal Stanislaw Maczek die Breda op 29 oktober 1944 bevrijdde. Vele soldaten betaalden een hoge prijs voor onze vrijheid; zij hebben hun leven voor ons gegeven. Daarmee zijn zij voor altijd met onze stad verbonden. Wij zijn hen dankbaar en zullen dat ook altijd blijven.

Net zo dankbaar zijn we voor al onze veteranen. Reden genoeg om daar elk jaar,

samen met de Stichting Bredase Veteranen en hun Poolse broeders/zusters van Serce Polski, bij stil te staan en aandacht aan te geven. Dat doen we vandaag. En net als onze dankbaarheid voor eeuwig is, is de band tussen Breda en de Poolse bevrijders dat ook. Niet voor niets noemen we onszelf graag 'de meest Poolse stad van Nederland'.

Veteranenstad zijn we ook. Niet in de laatste plaats omdat hier de Nederlandse Defensie Academie gevestigd is én de top van de Koninklijke Luchtmacht zich in Breda, in de Luchtmachtstoren bevindt. Vandaag eren we onze veteranen. We eren hen die in de Tweede Wereldoorlog gevochten hebben voor onze vrede. Maar ook de veteranen die in meer recente oorlogen hun diensten hebben bewezen. In Breda hebben we zo'n duizend veteranen. Mannen en vrouwen die zich in de afgelopen decennia hebben ingezet voor de vrede. Niet zozeer hier, in West-Europa, maar in diverse gebieden verspreid over de wereld. Denk aan de soldaten die vochten in voormalig Nederlands-Indië, Libanon, voormalig Joegoslavië en Afghanistan. Velen hebben hun leven op het spel gezet voor de vrede van de lokale bevolking.

En het blijft een actueel onderwerp; vrede is helaas nog steeds geen vanzelfsprekendheid. Sterker nog, op dit moment wordt er – ook op Europees grondgebied – volop gevochten. We kennen allemaal de oorlog in Oekraïne die al ruim anderhalf jaar lang woedt en die tot nu toe alleen maar verliezers kent. We zijn blij dat we de vele vluchtelingen die huis, haard en familie hebben moeten verlaten, in Breda een veilig onderkomen hebben kunnen bieden. Ik hoop van harte dat zij Breda als hun tweede thuis zijn gaan zien en dat ze hier enigszins weer een leven weten op te bouwen. Daar doen we ook ons uiterste best voor. Zo zijn we een van de weinige gemeenten waar een specifieke Oekraïne school is. Daarmee hebben de gevluchte kinderen zowel perspectief in Nederland als in Oekraïne.

Ook voor onze Poolse vrienden is de oorlog in Oekraïne een oorlog die ze van heel nabij meemaken. Zij vangen ook nog steeds vele Oekraïense vluchtelingen op die over de grens komen. En Generaal Maczek werd geboren vlakbij Lviv. Destijds lag dat nog in Polen en nu in Oekraïne. Lviv heeft een stedenband met het Poolse Wrocław, waarmee wij, op onze beurt weer een warme stedenband onderhouden. Daarnaast heeft Breda de intentie een MoU (Memoranda of Understanding)

(samenwerkingsovereenkomst) met Lviv aan te gaan. Daarmee proberen we voor nu en in de toekomst te ondersteunen waar we kunnen.

En alsof dit nog niet genoeg is, werden we begin deze maand opgeschikt door de vreselijke aanslagen in Israël. Aanslagen die hebben geleid tot een scherpe escalatie in dit gebied. Inmiddels zijn er vele onschuldige slachtoffers te betreuren. De beelden die we zien zijn gruwelijk en hartverscheurend. Families en vrienden hebben naasten verloren, zijn in onzekerheid over hun lot. En over hun eigen lot; verstoot van huis, haard en stroom! Natuurlijk leven we in Breda ook met hen mee. Om alle betrokkenen een hart onder de riem te steken, heeft bij het stadskantoor onze Bredase vlag een week halfstok gehangen. We zien dat escalaties elders ook tot spanningen in Nederland kunnen leiden. Juist in deze tijden moeten we voorkomen dat we onszelf uit elkaar laten spelen en dat polarisatie de overhand neemt. Er is immers veel meer dat ons bindt.

Vrijheid is allerm minst vanzelfsprekend. Soms moet daar dus nog steeds letterlijk voor gevochten worden. In ieder geval moeten we er continue aan werken. Niemand wil een herhaling van de geschiedenis en toch kunnen we het niet voorkomen. Er komen dus ook nog steeds nieuwe veteranen bij.

Terug naar u. Ik kan me nauwelijks voorstellen wat u hebt meegemaakt en welke beelden er nog op uw netvlies staan. Maar als jonge vader kan ik daar alleen maar ontzettend dankbaar voor zijn en heel veel respect voor hebben.

Dankbaarheid en respect willen we als stad ook graag uitdragen en laten zien. Daarom hebben we vorig jaar een plek gecreëerd in Park Valkenberg die symbool staat voor de waardering die we voor u en uw inzet hebben. Het Witte Anjerperkje is niet alleen een plek waar de veteranen kunnen samenzijn, herdenken of reflecteren, maar ook een plek waar we onze schooljeugd kennis en bewustzijn kunnen bijbrengen over de strijd die veteranen hebben geleverd. Dat blijft relevant en hard nodig. Opdat wij niet vergeten! En de herinnering levend houden. "